

Інтернет як можливість і загроза для дітей

Інтернет надає доступ до величезної кількості інформації та можливостей.

За даними Міжнародного союзу електрозв'язку (МСЕ), у 2019 році 4,1 млрд людей були користувачами інтернету. Кожен третій із них – дитина.

Діти, які отримали доступ до інтернету, отримали доступ до світу. Але світ так само отримав доступ до дітей, зокрема до їхніх даних.

Так, цифрові права дітей часто порушують, а про механізми їх захисту знають далеко не всі батьки та вчителі. Однак на права дітей, які вони мають в реальному житті, слід зважати, а також захищати в цифровому світі.

Тому для урядів держав, учителів та батьків кожної дитини особливо важливе завдання – забезпечувати баланс між можливостями й загрозами, які має інтернет.

Цифрове середовище, у якому ми всі живемо, сповнене великою кількістю загроз. Близько 60% дітей віком від 8 до 12 років є вразливими до

кіберризиків у мережі. Зазвичай діти користуються мережами чи Інтернетом, не знаючи, які права вони мають, і не розуміючи таких ризиків.

Існує класифікація загроз за 4 аспектами впливу на дітей:

Ризики, що спонукають до агресивної поведінки.

За даними дослідження Global Kids Online, близько 20% із різних країн світу, які брали участь у опитуванні, стверджували, що натрапляли на сайти чи онлайн-обговорення щодо завдання фізичної шкоди людям. Крім того, 15% дітей натрапляли на контент, який стосується суїциду.

Також дедалі більш поширеним явищем через поведінку дітей стає кібербулінг. За статистикою, кібербулінг має вплив на 45% у всьому світі. Прикладами кібербулінгу можуть бути негативні коментарі під публікаціями чи фото, агресивні повідомлення, словесні образи, скарги на профіль у соцмережі, погрози, публікації особистих фото без згоди, створення несправжніх акаунтів з неправдивою інформацією. Такі дії викликають у дитини-жертви неприємні відчуття, емоційно виснажують і навіть негативно впливають на здоров'я.

Ризик порнографічного контенту.

У 2019 році Фонд спостереження за інтернетом виявив понад 132 000 веб-сторінок із відеоматеріалами, які містять сцени сексуального насильства над дітьми. Все більш поширеними стають такі явища, як грумінг, тобто схиляння в онлайн-середовищі до дій сексуального характеру та/або сексуальні домагання й секстинг – надсилання особистих фотографій та відео інтимного змісту за допомогою сучасних засобів зв'язку.

В Україні відсутні дослідження цієї проблеми. Проте за результатами опитування U-report, 40% опитаних молодих людей із України в віці від 15 до 30 років відправляли кому-небудь свої особисті фотографії інтимного характеру. Матеріали таких переписок можуть бути оприлюднені, що може призвести до кібербулінгу та завдати значної шкоди самооцінці та психічному здоров'ю дитини.

Ризик ціннісний.

За даними вищезгаданого опитування Global Kids Online, від 30 до 75% дітей у різних країнах світу не можуть відрізнити правдиву інформацію від неправдивої. Уявіть, скільки інформації діти споживають, гортаючи стрічки в соцмережах, читаючи новини, шукаючи інформацію в інтернеті для занять. В Україні ж, за дослідженням USAID-Internews, 92% українців не можуть відрізнити фейки від правди. Відсутність критичного мислення

та наявність такої кількості інформації робить дітей вразливими до нав'язування поглядів та цінностей іншими людьми. Це так само може призвести до зміни поведінки дитини, розсіювання уваги та невміння критично мислити.

Ризик пов'язаний із приватністю дітей.

Кожна дитина, як і всі ми, залишає свій цифровий слід, який приносить компаніям трильйони доларів на рік. Цифровий слід – це ті дані, які ми, наприклад, залишаємо, коли розраховуємося карткою в інтернеті або ж коли лайкаємо чи поширюємо дописи в соцмережах. На основі таких даних дітям, наприклад, пропонується реклама в соцмережах, яка часто може містити шкідливий чи нав'язливий контент. Ба більше, коли діти розповідають про своє життя в соцмережах, вони можуть повідомляти конфіденційну інформацію про своє місцезнаходження, дані банківської картки. Це робить їх вразливими з точки зору не лише цифрової безпеки, а й безпеки в реальному житті.

Усі ці ризики та загрози впливають на ментальне здоров'я дітей, їхній майбутній потенціал, успішність у школі та безпеку в реальному житті.

Зрештою, виникають запитання: "Що робити із цими ризиками? Заборонити дітям використовувати інтернет та соцмережі?".

У сучасному світі це вже неможливо. Щонайменше слід:

- підвищувати свою цифрову грамотність,
- розповідати дітям про їхні цифрові права
- мотивувати їх бути компетентними користувачами інтернету та соцмереж.